Dosarul nr. 2-15089/2024
(2-24129979-12-2-14112024)

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

05 mai 2025 mun. Chişinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), Cazacu Grigorii, examinând în procedura cererilor cu valoare redusă, în baza materialelor anexate la dosar, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Centru Național Anticorupție împotriva lui Bocancea Serghei cu privire la recuperarea prejudiciului cauzat în urma testării integrității profesionale.

a c o n s t a t a t :

Circumstanțele cauzei:

La data de 13.11.2024 Centru Național Anticorupție a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bocancea Serghei cu privire la recuperarea prejudiciului cauzat în urma testării integrității profesionale.

În motivarea acțiunii, menționează că, în perioada 13.09.2021-04.03.2022 Centrul Naţional Anticorupţie a efectuat testarea integrităţii profesionale a agenţilor publici din cadrul Inspectoratului naţional de securitate publică şi subdiviziunilor din subordine.

Relevă că în baza art.16, alin.(5) din Legea 325/2013 pentru asigurarea unor probe exacte în testul de integritate profesională, în cazul pretinderii sau acceptării primirii de către agenţii publici testaţi a unor bunuri, servicii, privilegii sau avantaje, testorii integrităţii profesionale pot transmite bunuri, oferi servicii, acorda privilegii şi avantaje.

Subsecvent, în cadrul testului de integritate profesională în scopul asigurării unor probe exacte, care demonstrează faptul admiterii de către agentul public Bocancea Serghei în activitatea sa a manifestărilor de corupţie, acestuia au fost transmise mijloacele băneşti în sumă de 400 lei.

Declară că potrivit art.21, alin.(4) din Legea 325/2013, agentul public Bocancea Serghei are obligaţia de a restitui Centrului Naţional Anticorupţie bunurile primite în cadrul testării integrităţii profesionale.

La 15.07.2022 agentul public Bocancea Serghei a semnat confirmarea despre faptul că acesta a fost informat despre obligaţia de restituire a mijloacelor băneşti primite în cadrul testului de integritate profesională pînă la 29.07.2022, însă pînă la depunerea prezentei cereri Centrului Naţional Anticorupţie nu au fost restituite mijloacele băneşti de către Bocancea Serghei. Astfel nerestituirea de către cet. Bocancea Serghei a mijloacelor băneşti transmise în cadrul testului de integritate profesională constituie îmbogăţirea nejustificată de către acesta, deoarece ultimul aflîndu-se în exerciţiu atribuţiilor de serviciu, nu a avut careva temei juridic pentru a primi mijloacele băneşti transmise.

Declară că art.1979, alin.(1) din Codul civil stipulează că dacă o persoană obţine o îmbogăţire nejustificată (persoană îmbogăţită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată faţă de persoana dezavantajată să

restituie îmbogăţirea.

Menționează că potrivit art.2, alin.(3) din Legea taxei de stat nr.213/2023 nu se percepe taxa de timbru de la autorităţile şi instituţiile publice în acţiunile care au obiect încasarea unor sume de bani la bugetul de stat. în conformitate cu prevederile art.31, alin.(1) din Legea nr.1104/2002 cu privire la Centrul Naţional Anticorupţie, Centrul este finanţat din bugetul de stat. Totodată, cu titlu de unificare a practicii judiciare, anexăm la prezentă cerere copia Hotărîrii Judecătoriei Bălţi, sediul Sîngerei din 30.10.2024.

Astfel în drept, în conformitate cu art.21, alin.(4) al Legii 325/2013, art.9, lin.(2), lit.g), art.1979, alin.(1) din Codul civil, art.38, alin.(1) din Codul de procedură civilă, Centrul Naţional Anticorupţie, solicită împotriva lui Bocancea Serghei recuperarea prejudiciului cauzat în urma testării integrității profesionale, în sumă de 400,00 (patru sute, 00) lei.

Procedura examinării

În conformitate cu prevederile art. 276[3] Cod de procedură civilă,

(1) Procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

(2) Judecătorul poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părţi de a examina cererea în şedinţă publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ţinînd cont de împrejurările cauzei, nu sînt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.

(3) În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată şi a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pîrîtul prezintă instanţei judecătoreşti şi reclamantului o referinţă, precum şi copii de pe înscrisurile necesare. Pîrîtul poate depune o cerere reconvenţională în condiţiile art.172 şi 173 doar dacă valoarea acţiunii reconvenţionale nu depăşeşte valoarea admisibilă şi condiţiile legale de exercitare a cererii iniţiale cu valoare redusă.

(4) Dacă din materialele cauzei rezultă că cererea nu poate fi examinată în ordinea stabilită pentru cererile cu valoare redusă, judecătorul, prin încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul, dispune examinarea cauzei în ordine generală. În acest caz, prevederile prezentului capitol sînt inaplicabile.

Conform art.276[4] alin.(2) Cod de procedură civilă, dacă, după ce i s-au comunicat cererea de chemare în judecată şi înscrisurile anexate, pîrîtul nu depune referinţă, soluţionarea cererii se face în baza materialelor anexate la dosar.

Aprecierea judecătorului

Studiind materialele dosarului și înscrisurile probatorii administrate, judecătorul ajunge la concluzia de a *admite* cererea de chemare în judecată, din următoarele considerente.

Conform art.20 alin. (1) al Constituţiei Republicii Moldova

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacţie efectivă din partea instanţelor judecătoreşti competente împotriva actelor care violează drepturile, libertăţile şi interesele sale legitime.

În corespundere cu prevederile art.5 alin.(1) Cod de Procedură Civilă,

(1) Orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Iar art.166 alin.(1) Cod de Procedură Civilă indică expres că,

(1) Oricine pretinde un drept împotriva unei alte persoane ori are un interes pentru constatarea existenţei sau inexistenţei unui drept trebuie să depună în instanţa competentă o cerere de chemare în judecată.

În conformitate cu prevederile art. 240 din Codul de procedură civilă,

(1) La deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.

(2) Dacă, în timpul deliberărilor, consideră necesară clarificarea unor noi circumstanţe importante pentru soluţionarea cauzei sau cercetarea suplimentară a probelor din dosar, instanţa judecătorească emite o încheiere de reluare a dezbaterilor judiciare. După examinarea cauzei în fond, instanţa audiază din nou pledoariile participanţilor la proces.

(3) Instanţa judecătorească adoptă hotărîrea în limitele pretenţiilor înaintate de reclamant.

Totodată, instanța de judecată este obligată să reflecte în hotărâre motivele concluziilor sale privind admiterea unor probe, precum şi argumentarea preferinței unor probe față de altele. Din interpretarea art. 6 din Convenția europeană a Drepturilor Omului, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil şi acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum şi argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora (cauza Garcia Ruiz vs Spania, Hotărâre din 21 ianuarie 1999, § 26). Hotărîrea judecătorească trebuie să corespundă tuturor normele de drept, să fie clară, înțeleasă de părţile implicate în litigiu şi să răspundă în mod sigur şi expres la toate cererile şi obiecțiile formulate de reclamant şi pîrît.

Conform prevederilor art. 118 din Codul de procedură civilă,

(1) Fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

(2) Partea care nu a exercitat pe deplin obligaţia de a dovedi anumite fapte este în drept să înainteze instanţei judecătoreşti un demers prin care solicită audierea părţii adverse în privinţa acestor fapte dacă solicitarea nu se referă la circumstanţele pe care instanţa le consideră dovedite.

(3) Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă,

Instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

Iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă,

(1) Instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Astfel, judecătorul reține că circumstanțele faptice ce au importanță pentru soluționarea cauzei se rezumă la următoarele.

Pretenția privind încasarea sumelor,

Din materialele cauzei rezultă că, în corespundere cu prevederile art.123 alin. (6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părți nu trebuie dovedite în măsura în care nu le-a negat cealaltă parte.

Conform art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată. Din înscrisurile anexate la dosar, instanța de judecată a constatat următoarele circumstanțe importante pentru soluționarea prezentului litigiul.

Așadar, potrivit încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 07.09.2021, sa admis demersul înaintat de Centrul Național Anticorupție nr. 20/248 ”c” din 25.08.2021 privind autorizarea deciziei de inițiere a testării integrității profesionale în cadrul Inspectoratului național de securitate publică și subdiviziunilor din subordine, pe un termen de 6 luni. În vederea asigurării probării exacte a implicării în manifestări de corupție a subiecților testării integrității profesionale, prin faptul pretinderii sau acceptării primirii unor bunuri, servicii, privilegii sau avantaje, în conformitate cu prevederile art. 16 alin. (5) din Legea nr. 325/2013 din 23 decembrie 2013, testorii vor putea transmite agenților publici bunuri, acorda servicii, privilegii sau avantaje (f.d. 4-10).

Prin scrisoarea din 07.04.2022, directorul Centrului Național Anticorupție a informat pe directorul Șefului al Inspectoratului General al Poliției de faptul că, Centrul a inițiat evaluarea integrității instituționale al Inspectoratului General al Poliției, cu accent pe activitatea Inspectoratului Național de Securitate Publică, în condițiile Legii nr. 325/2013 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale (f.d. 12).

Prin scrisoarea din 05.07.2022, a fost informată conducerea Inspectoratului General al Poliției că, în cadrul procesului de evaluare instituțională, agenții publici din cadrul Inspectoratului Național de Securitate Publică au fost supuși, în perioada 07.09.2021-07.03.2022, testării integrității profesionale, în condițiile Legii nr. 325/2013 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale. Inter alia, s-a reiterat că, în conformitate cu prevederile art. 21 alin. (4) din Legea nr. 325/2013 din 23 decembrie 2013, bunurile primite în cadrul testării integrității profesionale sau contravaloarea acestora se restituie/se recuperează de către agentul public tastat care le-a primit. Astfel, s-a comunicat că, în cazul în care, agenții publici testați nu vor restitui benevol Centrului Național Anticorupție bunurile primite în cadrul testului în termen de până la 31 iulie 2024, se va recurge la procedura de recuperare (f.d. 14).

Prin actul anexat la dosar (f.d. 21) Bocancea Sergiu a confirmat că, i-a fost adus la cunoștință Raportul privind rezultatele testării integrității profesionale din cadrul Inspectoratului național de securitate publică și subdiviziunilor din subordine, i-a fost asigurat accesul la înregistrarea audio/video a testului de integritate profesională realizat în privința acestuia, a fost informat despre obligația de restituire a mijloacelor bănești primite în cadrul testului, până la 29.07.2022 (f.d. 21).

Cu titlu de cadru legal relevant speței, judecătorul consideră necesar să indice prevederile art. 2 din Legea privind evaluarea integrităţii instituţionale nr. 325 din

23.12.2013,

Evaluarea integrităţii instituţionale se realizează în scopul:

a) sporirii responsabilităţii conducătorilor entităţilor publice şi organelor de autoadministrare pentru dezvoltarea, menţinerea şi consolidarea climatului de integritate profesională în cadrul entităţilor publice;

b) asigurării integrităţii profesionale a agenţilor publici, prevenirii şi combaterii corupţiei în cadrul entităţilor publice;

c) identificării, evaluării şi înlăturării riscurilor de corupţie din cadrul entităţilor publice;

d) creşterii numărului de denunţuri privind manifestările de corupţie admise de către agenţii publici.

Potrivit art. 4 din aceiași normă legală, *evaluarea integrităţii instituţionale* – proces de identificare a riscurilor de corupţie în cadrul entităţii publice cu ajutorul metodelor analitice şi practice (testarea integrităţii profesionale), de descriere a factorilor care determină riscurile identificate şi consecinţele acestora, precum şi de oferire a recomandărilor pentru diminuarea lor, desfăşurat în conformitate cu prevederile prezentei legi;

test de integritate profesională – creare şi aplicare de către testor a unor situaţii virtuale, simulate, similare celor din activitatea de serviciu, materializate prin operaţiuni disimulate, condiţionate de activitatea şi comportamentul agentului public testat, în vederea urmăririi pasive şi stabilirii reacţiei şi a conduitei acestuia, determinînd astfel gradul de afectare a climatului de integritate instituţională şi riscurile de corupţie în cadrul entităţii publice în procesul evaluării integrităţii instituţionale;

testarea integrităţii profesionale – totalitate a proceselor aferente desfăşurării testului de integritate profesională, etapă a evaluării integrităţii instituţionale;

În conformitate cu art. 16 alin. (5) din Legea nr. 325/2013 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale, (5) Fixarea comportamentului agentului public supus testului de integritate profesională se face cu utilizarea mijloacelor de înregistrare audio/video, mijloacelor de comunicare, altor mijloace tehnice de obţinere în mod ascuns a informaţiei din dotarea instituţiilor care evaluează integritatea instituţională sau din alte surse, precum şi cu posibilitatea transmiterii bunurilor, oferirii serviciilor, acordării privilegiilor şi avantajelor, doar în condiţiile reflectării acestor mijloace şi posibilităţi în decizia motivată de iniţiere a testării integrităţii profesionale, autorizată conform art.14.

În temeiul art. 21 alin. (3)-(4) din norma citată,

(3) La finalizarea procedurii disciplinare, angajaţii entităţii publice în care activează agentul public testat vor fi informaţi despre principalele aspecte constatate în procesul de testare şi despre sancţiunile aplicate.

(4) Bunurile primite în cadrul testării integrităţii profesionale sau contravaloarea acestora se restituie /se recuperează de către agentul public testat care le-a primit.

Raportând prevederile legale relevate la circumstanțele de fapt constatate, judecătorul reține ca fiind întemeiată solicitarea reclamantului privind încasarea de la pârâtul Bocancea Sergiu a sumei de 400 lei, ce i-a fost transmisă în cadrul testului de integritate. Or, după cum a fost statuat la art. 21 alin. (3)-(4) din Legea nr. 325/2013 din 23 decembrie 2013, agentul public testat este obligat să restituie bunurile primite în cadrul testării, obligație ce i-a fost adusă la cunoștință, de altfel, și prin actul contrasemnat de acesta la data de 02 iulie 2024.

În conformitate cu art. 9 Cod civil,

(1) Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

(2) Drepturile şi obligaţiile civile apar:

a) din contracte şi din alte acte juridice;

b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile;

c) din hotărîre judecătorească în care sînt stabilite drepturi şi obligaţii;

d) în urma creării şi dobîndirii de bunuri în temeiuri neinterzise de lege;

e) în urma elaborării obiectelor de proprietate intelectuală;

f) în urma cauzării de prejudicii unei alte persoane;

g) în urma îmbogăţirii fără justă cauză;

h) în urma altor fapte ale persoanelor fizice şi juridice şi a unor evenimente de care legea leagă apariţia unor efecte juridice în materie civilă.

În conformitate cu art. 1979 Cod civil,

(1) Dacă o persoană obţine o îmbogăţire nejustificată (persoană îmbogăţită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată faţă de persoana dezavantajată să restituie îmbogăţirea.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică doar în conformitate cu dispoziţiile prezentului capitol.

Se reține că îmbogățirea fără justa cauza este generatoare de obligații, a căror sorginte este extracontractuală. Ca si culpa (în cadrul răspunderii civile delictuale), îmbogățirea fără justă cauză obliga pe cel îmbogățit sa restituie valoarea folosului realizat. Aceasta obligație este sancționată printr-o acțiune, cu caracter personal, numita de in rem verso. Pentru constatarea temeiniciei acțiunii de in rem verso, este necesar și suficient a se constata:

1. micșorarea patrimoniului reclamantului;

2. majorarea corelativă a patrimoniului pârâtului;

3. modificările patrimoniilor realizându-se fără o cauză juridica, fără un titlu juridic. Totodată, pârâta nu a depus nici o obiecție împotriva pretențiilor reclamantei, nu a prezentat nici o probă care ar combate existența datoriei.

În conformitate cu art. 123 Cod de procedură civilă, (6) Faptele invocate de una din parţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

Pe cale de consecință, judecătorul va admite acțiunea reclamantului Centru Național Anticorupție împotriva lui Bocancea Serghei cu privire la recuperarea prejudiciului cauzat în urma testării integrității profesionale, în sumă de 400,00 (patru sute, 00), aceasta constituind o îmbogățire fără justă cauză.

Cheltuielile de judecată.

Potrivit prevederilor art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru şi cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu pct. 1.1. din Anexa nr. 1 din Legea taxei de stat nr. 213/2023, 1.1. Pentru cererile de chemare în judecată privind litigiile cu caracter patrimonial, pentru cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil: 1.1.1. dacă valoarea acţiunii este mai mică sau egală cu 5000 lei 5% din

valoarea acţiunii, dar nu mai puţin de 150 lei pentru persoanele fizice şi 250 lei pentru persoanele juridice.

Potrivit art. 85 alin.(1) Cod de procedură civilă, Scutirile de taxa de stat şi/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 şi se aplică în modul prevăzut de alin.(4) din prezentul articol.

Astfel pct. 1.6. din Anexa nr. 2 din Legea taxei de stat nr. 213/2023 indică că, Se scutesc de taxa de stat şi de taxa de timbru procurorul, autorităţile publice, organizaţiile şi persoanele fizice care, conform legii, sunt împuternicite să adreseze în instanţă cereri în apărarea drepturilor, libertăţilor şi intereselor legitime ale altor persoane ori în apărarea intereselor statului sau ale societăţii şi să depună cereri de contestare a hotărârilor instanţelor de judecată.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) Cod de procedură civilă, (1) Cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanţa judecătorească, precum şi taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pîrît proporţional părţii admise din acţiune dacă pîrîtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată. În acest caz, taxa de timbru se încasează în contul instanţei judecătoreşti de la pârât, dacă pârâtul nu este scutit de plata acesteia.

Având în vedere faptul că, la depunerea acțiunii, partea reclamantă a fost scutită, în temeiul legii, de plata taxei de stat, instanța de judecată consideră necesar de a încasa această taxă în beneficiul statului de la pârâtul Bocancea Serghei, în mărime de 250,00 lei.

În conformitate cu prevederile art. art. 236, 238-241, 243, 276^{2}-$276^{4,}$ 362 Codul de procedură civilă, judecătorul,

h o t ă r ă ș t e :

Cererea de chemare în judecată depusă Centru Național Anticorupție împotriva lui Bocancea Serghei cu privire la recuperarea prejudiciului cauzat în urma testării integrității profesionale, se admite.

Se încasează de la Bocancea Serghei, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, s***** în beneficiul Centrului Național Anticorupție, cu sediul în mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare, 198, suma de 400,00 (patru sute, 00) lei cu titlu de prejudiciu material.

Se încasează de la Bocancea Serghei, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în mun. Chișinău, s***** în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 250,00 (două sute cincizeci) lei.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)

Judecătorul Cazacu Grigorii